

The Effectiveness of short-term intensive psychodynamic therapy on reducing Checking and Cleaning in women with obsessive compulsive disorder

Maedeh Safari Dastjerdi¹, Mina Mojtabai^{2*}

1. M.A. in Clinical Psychology, Department of Psychology, Islamic Azad University, Rudehen Branch, Rudehen, Iran.
2. Associate Professor, University faculty member, Department of Psychology, Islamic Azad University, Rudehen Branch, Rudehen, Iran.

Abstract

The purpose of this research was the effectiveness of short-term intensive psychodynamic therapy on reducing revision and washing in women with obsessive-compulsive disorder. The statistical population consisted of women suffering from obsessive compulsive disorder who referred to Vafur Counseling Center in Tehran in 1402 and in order to select a sample, 30 people were selected and screened through interviews using a non-random-voluntary sampling method and randomly in Two experimental and control groups were assigned. The research method was a semi-experimental design with a pre-test, post-test with a control group with follow-up (2 months) and for the experimental group, 20 one-hour sessions of short-term dynamic psychotherapy were conducted. Data were collected with the help of Maudsley Obsessive-Obsessive Scale. Research data were analyzed using mixed analysis of variance. Research data were analyzed using mixed analysis of variance. The findings showed that short-term intensive dynamic psychotherapy is effective in reducing rumination and washing in women with obsessive-compulsive disorder, and it was able to reduce the symptoms of this disorder at a favorable level after the passage of time. As a result, Intensive short-term dynamic psychotherapy can reduce obsessive-compulsive symptoms by influencing defenses through active coping and by addressing past trauma and identifying thoughts.

Key words: short-term intensive psychodynamics, Checking, Cleaning, obsessive compulsive disorder.

OPEN ACCESS Research Article

Correspondence : Mina Mojtabai
Mojtabaie_in@yahoo.com

Received: December 22, 2024
Accepted: January 20, 2025
Published: Winter 2025

Citation: Safari Dastjerdi, M, Mojtabai, M. (2025). The Effectiveness of short-term intensive psychodynamic therapy on reducing Checking and Cleaning in women with obsessive compulsive disorder. Journal of Psycho Research and Educational Studies, 2(4): 36-49.

[doi:org 10.71610/psych.2025.1198229](#)

Extended Abstract

Introduction

Obsessive-Compulsive Disorder (OCD) is a prevalent mental health condition categorized under anxiety disorders. It is characterized by persistent and intrusive thoughts, accompanied by repetitive and compulsive behaviors. This disorder can significantly impact individuals' daily lives and reduce their overall quality of life. It also induces severe anxiety and concern, affecting daily functioning and interactions with others. Various therapeutic methods have been studied and implemented for OCD, one of which is Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy (ISTDP). The Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy (ISTDP) is based on Freud's psychoanalytic model. In this approach, the traditional long-term and unstructured psychoanalysis is transformed into a short-term, organized, and effective method. This therapy helps individuals regulate their anxieties, modify their defenses, and confront the emotions they have been avoiding (Emani, Haji-Ali-Zadeh, Zarei, & Dartaj, 2020). Essentially, ISTDP serves as a combined therapeutic approach, integrating and condensing various techniques and methods into a cohesive treatment strategy. This treatment was developed to meet the demands of patients seeking short-term solutions to specific problems, particularly when symptoms disrupt social and occupational functioning, as seen in OCD (Becker, Piazzo, Silva, Quartilho, & Castodio, 2019). This study aims to evaluate the effectiveness of ISTDP in reducing cleaning and checking behaviors in women with OCD.

Methodology

The statistical population of this research comprised women with obsessive-compulsive disorder (OCD) who referred to the Vofur Psychology and Counseling Center in Tehran in 2023. The sampling method employed was non-random voluntary sampling. The sample, consisting of 30 participants, was randomly allocated into two groups of 15 individuals each: an experimental group and a control group. Both groups completed the Maudsley Obsessive-Compulsive Inventory (1977) for baseline data collection. Subsequently, the experimental group underwent 20 one-hour sessions of intensive short-term psychodynamic therapy, conducted weekly, while the control group did not receive any treatment during this period. One week after the final psychotherapy session, both groups were administered a retest of the Maudsley Obsessive-Compulsive Inventory. Two months later, a post-test was conducted for both groups. The collected data were entered into SPSS-27 software and analyzed using mixed variance statistical models (mixed ANOVA).

Discussion and Result

The research findings indicate that Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy (ISTDP) is effective in reducing checking behaviors in women with Obsessive-Compulsive Disorder (OCD). The impact of this treatment on decreasing repetitive checking symptoms in OCD was linked to several factors, including addressing the exposure to obsessions, changes in attitudes and beliefs, development of coping skills, and sustained improvement post-treatment. Additionally, evidence suggests that ISTDP effectively reduces cleaning symptoms in OCD to a significant extent even after a considerable period. These findings highlight that women with OCD who underwent ISTDP experienced a notable reduction in frequent cleaning behaviors and improved their ability to manage their obsessions, thereby decreasing the need for repetitive activities such as handwashing.

The research findings indicate that Intensive Short-Term Psychodynamic Therapy (ISTDP) has been effective in reducing checking behaviors ($P<0.05$, $d=0.67$) and cleaning behaviors ($P<0.05$, $d=0.60$) in the sample population.

اثربخشی روانپویشی فشرده کوتاه مدت بر کاهش بازبینی کردن و شستشو

در زنان مبتلا به اختلال وسواس فکری عملی

^۱ مائدۀ صفری دستجردی، ^{۲} مینا مجتبائی

۱- کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، رودهن، ایران.

۲- دانشیار و عضو هیئت علمی گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، رودهن، ایران.

چکیده

هدف از این پژوهش اثربخشی روانپویشی فشرده کوتاه مدت بر کاهش بازبینی و شستشو در زنان مبتلا به اختلال وسواس فکری عملی بودند که به مرکز مشاوره و فور نفر از زنان مبتلا به اختلال وسواس فکری عملی بودند که به مرکز مشاوره و فور شهر تهران در سال ۱۴۰۲ مراجعه نمودند و جهت انتخاب نمونه، با استفاده از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی-هدفمند ^{۳۰} نفر از طریق مصاحبه انتخاب و غربالگری شدند و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل گمارده شدند. روش پژوهش، نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون، پس‌آزمون با گروه کنترل همراه با پیگیری (۲ماه) بود و برای گروه آزمایشی ^{۲۰} جلسه یک ساعته روان‌درمانی پویشی کوتاه مدت انجام شد. داده‌ها با کمک مقیاس وسواس فکری-عملی مادزلی (۱۹۷۷) جمع‌آوری شدند. داده‌های پژوهش با استفاده از تحلیل واریانس مختلط مورد تحلیل قرار گرفتند. یافته‌ها نشان داد که روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه مدت بر کاهش بازبینی کردن و شستشو در زنان مبتلا به اختلال وسواس فکری عملی موثر است و در سطح مطلوبی بعد از سپری شدن عامل زمان توانسته علائم این اختلال را کاهش دهد. در نتیجه، روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه‌مدت با تأثیر بر دفاع‌ها از طریق رویارویی فعال و با پرداختن به آسیب‌های گذشته و شناسایی افکار، منجر به کاهش نشانه‌های وسواس می‌شود.

واژگان کلیدی: روانپویشی فشرده کوتاه مدت، بازبینی کردن، شستشو، اختلال وسواس فکری عملی.

دسترسی آزاد

مقاله علمی پژوهشی

نویسنده مسئول*: مینا مجتبائی

Mojtabaie_in@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۰/۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۱/۱

تاریخ انتشار: زمستان ۱۴۰۳

استناد: صفری دستجردی، مائدۀ، مجتبائی، مینا. (۱۴۰۳).

اثربخشی روانپویشی فشرده کوتاه مدت بر کاهش بازبینی کردن و شستشو در زنان مبتلا به اختلال وسواس فکری عملی. فصلنامه روان پژوهی و مطالعات علوم رفتاری زمستان

۱۴۰۳/۴(۴): ۳۶-۴۹.

مقدمه

اختلال وسوس افکری و عملی^۱ (OCD)، یکی از اختلالات روانی رایج و دسته‌بندی شده در دسته اختلالات اضطرابی است که با افکار تکراری و ناخودآگاه، همراه با عملکردهای رفتاری مکرر و پیگیرانه همراه می‌شود. این اختلال می‌تواند بر زندگی روزمره افراد تأثیرات زیادی بگذارد و کیفیت زندگی آنان را کاهش دهد. همچنین، باعث اضطراب و نگرانی شدید در فرد مبتلا می‌شود و به طور قابل توجهی بر کیفیت زندگی، عملکرد روزمره و تعاملات افراد با دیگران تأثیر می‌گذارد. مطالعات قبلی نشان داده است که در مقایسه با جمعیت عمومی، بیماران مبتلا به وسوس افکری-عملی، اغلب مشکلاتی در عملکرد رابطه‌ای و روابط بین‌فردي (فتفوتا و مرکل، ۲۰۱۴)، در احساسات (در، لازاروو، لیبرمن، ۲۰۱۶) و بینش (انجمن روانشناسی آمریکا، ۲۰۲۲) دارند و به طور کلی کیفیت زندگی پایین‌تری دارند (زردزینسکی، بوردزیک، زمودا، ویتکوسکا، دیسکی^۲ و همکاران، ۲۰۲۲). نرخ شیوع وسوس، در ایالات متحده ۱/۲ است که با شیوع بین‌المللی آن یعنی ۱/۱ تا ۱/۸ درصد تفاوت چندانی ندارد. زنان در بزرگسالی کمی بیشتر از مردان مبتلا می‌شوند، اگرچه مردان در دوران کودکی بیشتر تحت تأثیر قرار می‌گیرند (انجمن روانشناسی آمریکا، ۲۰۲۲). همچنین شیوع اختلال وسوس افکری عملی در جمعیت ایرانی ۱/۸ درصد (۰/۷ درصد در مردان و ۲/۸ درصد در زنان) برآورده شده است.

با اینکه وسوس یکی از اختلالات مورد توجه در روان‌تحلیل‌گری است، ولی مدل‌های درمانی دیگر از قبیل مدل شناختی-رفتاری، فراشناختی و انگیزشی، برای کنترل وسوس و کاهش نشانه‌های آن، بیشتر مورد توجه درمان‌گران و پژوهش‌گران قرار گرفته است. اما علی‌رغم پیشرفت‌های قابل توجه در درک و درمان اختلال وسوس افکری اجباری (OCD)، گزینه‌های درمانی فعلی، از نظر اثربخشی برای بهبود علائم محدود هستند، بنابراین، ارزیابی نقش بالقوه روان‌درمانی‌های جایگزین مهم است (کاستل، فاسنر، لاپسا، ریچر، حسین، لوسيکیک و دروموند، ۲۰۲۲^۳). در این زمینه، روش‌های مختلف درمانی مطالعه و اجرا شده‌اند، که یکی از آنها درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت (ISTDP) است. این درمان، که برای غلبه بر محدودیت‌های روانکاوی سنتی گسترش پیدا کرد و به تقاضای گسترده بیمارانی که به دنبال کمک برای مقابله با مشکلات خاص در کوتاه مدت هستند، به خصوص هنگامی که علائم، باعث ایجاد اختلالات اجتماعی و شغلی می‌شود، مانند اختلال وسوس افکری-اجباری (OCD) پاسخ می‌دهد (بکر، پیاسکو، سیلو، کوارتیلو و کاستودیو، ۲۰۱۶^۴). اخیراً یافته‌های دلگرم‌کننده‌ای در مورد اثربخشی درمان مناسب برای بیماران مبتلا به اختلالات روان‌شناختی مقاوم به درمان در ادبیات پژوهشی، ظاهر شده است، به عنوان مثال؛ سولباقان و اباس^۵ (۲۰۱۵) و استالست، گود، رنستاد و مونسن^۶ (۲۰۱۲)، نشان داده‌اند که درمان‌های فشرده و کوتاه مدت، در کمک به بخش بزرگی از بیماران مبتلا به اختلالات افسردگی و اضطراب مقاوم مؤثر است. آنها طی اجرای یک برنامه درمانی روانپویشی فشرده کوتاه مدت ۸ هفته‌ای که برای بیماران مبتلا به اختلالات افسردگی، اضطراب و اختلالات شخصیت مقاوم به درمان طراحی شده بود، به این نتیجه رسیدند که این درمان تأثیرات زیادی بر شکایات اصلی، علائم روانپزشکی و مشکلات بین فردی داشت و در طی پیگیری ۱۴ ماه بعد از اتمام درمان، بخش بزرگی از بیماران در تمام این اقدامات به عنوان بهبود یافته طبقه‌بندی شدند (سولباقان و اباس، ۲۰۱۴، ۲۰۱۵). دیدگاه پویشی فشرده کوتاه مدت، براساس الگوی روانکاوی فروید است، که در آن روش بلند مدت و سازمان‌نایافته روان‌تحلیلی، تبدیل به یک روش کوتاه‌مدت، سازمان‌یافته و اثربخش شده است و به فرد کمک می‌شود تا بتواند اضطراب‌هایش را تنظیم کند و دفاع‌هایش را تغییر دهد و با احساساتی که از آن‌ها اجتناب می‌کند روبرو شود (اماکنی، حاجی‌علیزاده، زارعی و درتاج، ۱۳۹۹).

¹ Obsessive-Compulsive Disorder

² Fatfouta & Merkl

³ Dar, Lazarov & Liberman

⁴ Źerdziński, Burdzik, Zmuda, Witkowska-Berek, Dębski

⁵ Castle, Feusner, Laposia, Richter, Hossain, Lusicic & Drummond

⁶ Becker, Paixão, Silva, Quartilho & Custódio

⁷ Solbakken & Abbass

⁸ Stålsæth, Gude, Rønnestad & Monsen

در واقع، رواندرمانی روانپویشی فشرده به عنوان یک رویکرد ترکیبی درمانی، اقدام به تلفیق مختصر و یکجا کردن تکنیک‌ها و روش‌های مختلف درمانی می‌نماید. در این مفهوم، این روش بهویژه در مدت زمان محدودی اجرا می‌شود اما با تأثیرات مثبت بر کاهش علائم وسوس افسوس فکری عملی شناخته شده است که به بیمار در تجربه هیجانات ناخودآگاهی که منجر به اضطراب ناخودآگاه، علائم و مکانیسم‌های دفاعی متعدد می‌شود، کمک می‌کند و درحالی که مکانیسم‌های دفاعی بیمار، مورد چالش و تصریح قرار می‌گیرند، مداخله عمده تکنیکی، تشویق به آگاهی و تجربه کردن احساسات انجام می‌شود و با کاهش دادن دفاع‌ها، بیمار می‌تواند با احساسات حل نشده‌ای که به شکست دلیستگی در گذشته و تروماهای بعدی ارتباط دارد مواجه شود (دانلو، ۲۰۰۱). (ISTDP) را دانلو^۱ طی چهل سال گذشته تدوین نمود و هدف آن رهایی کامل بیمار از اختلالات نشانه‌ای و همچنین تغییرات چند بعدی ساختاری منش آست (معظمی، میرپور و میرزا حسینی، ۱۳۹۹). این درمان بر پایه‌های ارزیابی دقیق علائمی که بیمار از آنها شکایت دارد و انتقال، به عنوان راهنمایی، برای یافتن ریشه‌های ناخودآگاه آن علائم، بنا نهاده شده است و از جمله مشترکات الگوی دانلو و تفکر روان‌تحلیلی در درمانگری، می‌توان به پذیرش اهمیت تجربه احساسات واقعی، پذیرش مقاومت، پذیرش دیدگاه فروید در خصوص اضطراب و مثلث‌های تعارض و شخص اشاره کرد (دانلو، ۱۹۹۵؛ نقل از معظمی، میرپور و میرزا حسینی، ۱۳۹۹). (ISTDP) به دنبال کمک به بیمار است تا تجربیات خود را در زمان حال به روش‌های کمتر خود تخریب‌آمیز هدایت کند و در عوض احساسات خود را که مربوط به شرایط فعلی اوست احساس کند، بنابراین (ISTDP) در ابتدا به جای تمرکز بر کاوش در گذشته، مانند درمان سنتی روانکاوی، بر زمان حال متمرکز است (توما و اباس، ۲۰۲۲). همچنین، این روش درمانی می‌تواند به کاهش هزینه‌های درمانی بلندمدت مرتبط با اختلال وسوس افسوس فکری و عملی کمک کند. به عنوان مثال در پژوهشی که (اباس و کتزمن، ۲۰۱۳) به بررسی کاهش هزینه‌های درمانی در طولانی مدت در موسسه روان‌درمانی پویشی کوتاه مدت پرداختند، نتایج کاهش میانگین هزینه در هر مورد درمان شده در طول ۳ سال پیگیری را نشان داد. در نتیجه چنین، بیان کردند که (ISTDP) می‌تواند در کاهش هزینه‌های درمانی، در خدمات روان‌پزشکی مفید باشد. جمالی در سال (۱۳۹۹)، در پژوهشی به بررسی اثر بخشی روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه مدت بر نشانه‌های وسوس، ترس از گناه، پرخاشگری نهفته و خود-ترس‌آور در بیماران زن مبتلا به وسوس آلودگی پرداخت و نتایج نشان داد که روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه مدت، در کاهش نشانه‌های وسوس، موثر است و اثربخشی این درمان بر نشانه‌های وسوس، ترس از گناه و خود-ترس‌آور بیشتر از پرخاشگری نهفته بود. معظمی، میرپور، میرزا حسینی، سال (۱۴۰۰)، در پژوهشی با عنوان اثربخشی روان‌درمانی پویشی فشرده و کوتاه مدت بر کاهش علائم و مکانیسم‌های دفاعی اختلالات شخصیت وسوسی جبری و اجتنابی، به بررسی اثربخشی روان‌درمانی پویشی فشرده و کوتاه مدت بر کاهش علائم و مکانیسم‌های دفاعی اختلالات شخصیت وسوسی جبری و اجتنابی پرداختند. نتایج نشان داد که درمان روانپویشی فشرده و کوتاه مدت سبب کاهش نشانه‌های اختلالات شخصیت وسوسی جبری و اجتنابی پرداخت. نتایج نشان داد که درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت گرفت که درمان روانپویشی فشرده و کوتاه مدت بر کاهش علائم و مکانیسم‌های دفاعی اختلالات شخصیت وسوسی جبری و اجتنابی تاثیر معناداری دارد. احمدی، وطن‌خواه، کاظمی‌رضایی و محمدی (۱۴۰۰)، در پژوهشی با عنوان، اثربخشی روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه مدت در علائم اضطراب، افسردگی، استرس پس از سانحه و احساس گناه در افراد داغدیده ناشی از بیماری کووید، به بررسی اثربخشی روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه مدت در علائم اضطراب، افسردگی، استرس پس از سانحه، افراد داغدیده ناشی از بیماری کووید، به بررسی اثربخشی روان‌درمانی که درمان پویشی فشرده کوتاه مدت به شیوه گروهی، راهبردی مؤثر در بهبود علائم اضطراب، افسردگی، استرس پس از سانحه و احساس گناه در افراد داغدیده ناشی از بیماری کووید ۱۹ بود و می‌توان از آن به عنوان روش درمانی مؤثر بهره برد.

¹ Davanloo² Character³ Thoma & Abbass⁴ Katzman

هینزل، تامینچک و شیپک^۱، (۲۰۱۴)، در پژوهشی با عنوان، الگوهای رواندرمانی پویشی در تغییرات ناپیوسته و بی ثباتی‌های بحرانی در طول درمان اختلال وسوس فکری عملی، به بررسی این مورد پرداختند. بنابراین مطالعه آنها بر سودمندی روش‌های پویشی کوتاه مدت با رتبه‌بندی‌های فرکانس بالا (اندازه‌گیری‌های روزانه) در عمل روتین درمانی تأکید می‌کنند. لیچسنرینگ و اشتینزرت (۲۰۱۷)، در پژوهش خود به درمان روانپویشی کوتاه مدت با دستورالعمل و راهنمایی پرداختند که درمان شامل تمرکز بر موضوع اصلی رابطه تعارضی، مرتبط با علائم OCD و ایجاد یک اتحاد درمانی اینم بود و عناصر درمانی خاص اختلال، عبارت بودند از، پرداختن به دوسوگاری، تمایز بین فکر و عمل، کاهش سوپرایگو، پرداختن به مسائل وجودی و اجرای توصیه اولیه فروید برای وادار کردن بیماران OCD به رویارویی با موقعیت ترسناک و استفاده از تجربیات برای کار بر روی تعارض اساسی، و در نهایت نتایج حاکی از آن بود که این درمان در کاهش علایم اختلال وسوس فکری عملی مفید است.

بنابرآنچه که ذکر شد، اختلال وسوس فکری-اجباری (OCD)، منجر به پریشانی شدید، ناتوانی عملکردی و آسیب‌های شدید شغلی و اجتماعی می‌شود و بیماران به یک راه حل کوتاه مدت نیاز دارند که تمرکز بر علائم و رنج‌هایی که آنها را به دنبال درمان سوق داده است را ضروری می‌کنند (لیچسنرینگ و اشتینزرت^۲، ۲۰۱۷). درمان روانپویشی کوتاه مدت، روشی مختصر از درمان مبتنی بر اصول روان‌تحلیلی است که با توجه به توانایی آن در پوشش دادن طیف وسیع تری از بیماران، بر سایر انواع رواندرمانی‌های کوتاه مدت مشابه، ارجح است و تأکید آن بر کمک فوری به بیمار، برای تجربه هیجانات ناهمشیاری است که موجب بروز اضطراب ناهمشیار، نشانه‌های اختلال و دفاع‌های گوناگون شده است (بخشی بجستانی، شهابی‌زاده، وزیری و کاشانی، ۱۴۰۰). منظور از انجام این پژوهش، سنجش اثربخشی روانپویشی فشرده کوتاه مدت بر کاهش علائم زنان مبتلا به اختلال وسوس فکری عملی بوده؛ که این علائم شامل کاهش بازبینی کردن، کاهش شستن می‌باشد. بنابراین در این پژوهش سوال اصلی بدین ترتیب مطرح می‌شود که مداخله روانپویشی فشرده کوتاه مدت بر کاهش علائم وسوس (بازبینی و شستشو) در زنان مبتلا به اختلال وسوس فکری عملی موثر است یا خیر؟

روش اجرای پژوهش

در این پژوهش به بررسی اثربخشی رواندرمانگری پویشی فشرده کوتاه مدت بر کاهش بازبینی و شستشو در زنان مبتلا به اختلال وسوس فکری عملی پرداخته شده است. بنابراین در ابتدا، یافته‌های مربوط به داده‌های توصیفی در دو گروه آزمایش و کنترل گزارش شده است. در بخش آمار استنباطی، در راستای تحلیل داده‌ها و بررسی فرضیه‌های پژوهش، از مدل‌های آماری واریانس مختلط (آنوا آمیخته) استفاده شده است.

جامعه این پژوهش، ۵۴ نفر از زنان مبتلا به اختلال وسوس فکری عملی بودند که به مرکز مشاوره و روانشناسی وفور شهر تهران در سال (۱۴۰۲) مراجعه نمودند. روش نمونه گیری این پژوهش غیرتصادفی-هدفمند است و نمونه پژوهش حاضر با استفاده از جدول کوهن با اندازه اثر ۰/۲۵ و توان آزمون ۰/۸۵^۳ نفر از طریق مصاحبه انتخاب و غربالگری شدند و سپس به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل گمارده شدند. تعداد ۱۵ نفر در هر گروه تعیین شد.

روش پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون، پس‌آزمون با گروه کنترل همراه با پیگیری (۲ماه) می‌باشد. بدین ترتیب که تعداد ۳۰ نفر از زنان مبتلا به اختلال وسوس فکری عملی توسط پژوهشگر به صورت غیرتصادفی-داوطلبانه مبتنی بر هدف انتخاب شد و به صورت تصادفی در دو گروه ۱۵ نفری تخصیص یافت که یک گروه آزمایش و یک گروه کنترل می‌باشد. مقیاس وسوس فکری عملی را هردو گروه پاسخ دادند و نتایج آن جمع آوری شد.

^۱ Heinzel, Tominschek & Schiepek

^۲ Leichsenring & Steiner

پس از آن گروه آزمایش به مدت ۲۰ جلسه یک ساعته، هفته‌ای یکبار، تحت درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت (براساس مراحل هفتگانه؛ پرسش در خصوص مشکلات، فشار، چالش، مقاومت انتقالی، تجربه احساسات انتقالی، تحلیل انتقال، کاوش پویشی در ناهشیار)، به شرح جدول ۱ و مطابق با کتابچه راهنمای رواندرمانی پویشی دوانلو (۱۹۹۶)، به صورت گروهی قرارگرفت و در این مدت گروه کنترل هیچگونه درمانی را تجربه نکرد. یک هفته پس از آخرین جلسه رواندرمانی گروه آزمایش مجدد مقیاس وسوسات فکری عملی به هردو گروه داده شد. در نهایت دو ماه بعد از گروه آزمایش مجدد پس آزمون گرفته شد، و نتایج حاصل از جمع آوری داده‌ها وارد نرم افزار SPSS-27 شد.

در شروع پژوهش، اجرا و پاسخ‌دهی، توضیحات کافی درباره پژوهش و اهمیت همکاری اعضای گروه ارائه شد و تعهدات اخلاقی گفته شد، بنابراین، افت آزمودنی وجود نداشت. یک ماه بعد از پایان جلسه آخر نیز، در جلسه پیگیری جهت بررسی تداوم اثربخشی رواندرمانی پویشی فشرده کوتاه مدت (ISTDP)، مجدد آزمون اجرا شد.

ابزار سنجش

مقیاس وسوسات فکری- عملی مادزلی (MOCI): این پرسشنامه توسط هاجسون و راچمن^۱ (۱۹۷۷) به منظور پژوهش در مورد نوع و حیطه مشکلات وسوسی تهیه شده است. این پرسشنامه شامل ۳۰ ماده، نیمی با کلید درست و نیمی با کلید نادرست است و در اعتباریابی اولیه در بیمارستان مادزلی، ۵۰ بیمار وسوسی را از ۱۰۰ بیمار روان‌نژند به خوبی تفکیک کرده است. تحلیل محتوای بعدی پاسخ‌های ۱۰۰ بیمار، چهار جزء عمدۀ را که معنکس کننده چهار نوع مشکل وسوسی در بیماران بود، مشخص کرد. این چهار جزء عبارتند از: وارسی، تمیزی، کندی و شک وسوسی. نحوه نمره‌گذاری به این صورت است که هر پاسخی که با کلید همخوانی دارد نمره یک دریافت می‌کند و در غیر این صورت نمره آن صفر است. این پرسشنامه طوری طراحی شده که یک فرد کاملاً وسوسی دقیقاً به نیمی از سوال‌ها پاسخ مثبت و به نیم دیگر پاسخ منفی می‌دهد. دامنه نمره کل مادزلی بین صفر تا ۳۰ می‌باشد. در مطالعات مختلف نقاط برش متفاوتی برای وسوسی بودن افراد انتخاب شده است. پایایی و اعتبار آزمون وسوسی مادزلی در مطالعات انجام شده بر روی نمونه‌های بالینی کشورهای مختلف تائید شده است. به عنوان مثال ساناویو همبستگی بین نمرات کل آزمودنی مادزلی و آزمون پادوا ۰/۷۰ بدست آورد. ضریب پایایی محاسبه شده بین آزمون و آزمون مجدد بالا بوده است (۰/۸۹-۰/۲) (راجمن و هاجسون ۱۹۸۰). در ایران استکتی (۱۹۷۶) پایایی این ابزار را به روش بازآزمایی ۰/۸۵ و دادفر (۱۳۷۶) ضریب پایایی کل آزمون را ۰/۸۴ و روایی همگرا آن با مقیاس وسوسات اجباری بیل - براون ۰/۸۷ بدست آورد. در پژوهشی با چهل بیمار، هاجسون و راچمن (۱۹۹۷) روایی همگرا آن با مقیاس وسوسات اجباری بیل - براون ۰/۸۷ بدست آورد. در پژوهشی با چهل بیمار، هاجسون و راچمن (۱۹۹۷) نشان دادند که نمره کل این پرسشنامه نسبت به تغییرات درمانی حساس است. کلا ثابت شده است که پرسشنامه وسوسات فکری - عملی مادزلی ابزار مناسبی برای درمانگران و پژوهشگران در رابطه با پیامد درمانی است. همچنین وسیله خوبی است برای بررسی سبب شناسی، سیر و پیش‌آگهی انواع مختلف شکایت‌های وسوسی (امل کمپ، هوکسترا و ویسر، ۱۹۸۵).

درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت (ISTDP): پروتکل درمان روانپویشی فشرده و کوتاه مدت، براساس دستورنامه روانپویشی فشرده کوتاه مدت (مراحل هفتگانه)، مطابق با کتابچه راهنمای رواندرمانی پویشی دوانلو (۱۹۹۶)، در این پژوهش، به صورت مشخص و برنامه‌ریزی شده، برای فرایند درمان، انجام شد. این فرایند با مصاحبه اولیه با بیمار شروع می‌شود سپس به مراحل مشخص تقسیم می‌شود و هر مرحله با مداخله‌ای ویژه از طرف درمانگر و پاسخی خاص از طرف بیمار تایین می‌شود. در پژوهش حاضر ۲۰ جلسه یک ساعته به صورت گروهی و هفته‌ای یکبار درنظر گرفته شد.

¹ Hodgson & Rachman

جدول ۱) محتوای جلسات روانپویشی فشرده کوتاه مدت

مرحله	جلسه	محتوای
مرحله اول:	۱	بیان اصول و قواعد اجرای جلسات درمانی و مصاحبه اولیه با اجرای توالی پویشی.
پرسش در	۲	اجرای پیش آزمون مشخص شدن توانایی و ظرفیت بیمار در پاسخگویی و کاوش در خصوص ماهیت و عوامل مشکل و کسب اطلاعات عمیق تر و دقیق تر
خصوص مشکلات	۳	ارزیابی اولیه مشکل و همچنین، مشخص کردن زمان شروع و ادامه مشکل
مرحله دوم:	۴	آغاز فشار با تقاضای جزئی و عینی و مشخص در برابر پاسخ های مبهم
فشار	۵	دبای کردن پرسش ها و افزایش فشار برای حس کردن احساسات بر اساس مداخلات فنی
چالش	۶	شناسایی و روشن کردن دفاع ها: با توجه به نوع دفاع های (یازدگانه)، مداخلات مناسب و مؤثر مربوط به هر کدام به اجرا درمی آید.
چالش	۷	برانگیختن بیمار بر ضد دفاع های خود چالش بر اساس مداخلات فنی: شک کردن، چالش کردن، چالش با دفاع
بررسی واژه های تخصصی مورد استفاده شرکت کنندگان، دفاع های تاکتیکی گفتار غیر مستقیم و افکار مرضی و احتمالی. مداخله مؤثر: چالش با دفاع ها و مشخص کردن گفتار، چالش با دفاع و تردید در دفاع	۸	
بررسی دفاع نشخوار ذهنی و دلیل تراشی. مداخله های مؤثر به ترتیب: روشن کردن، درخواست پاسخ قطعی، تردید در دفاع، چالش با دفاع، چالش، مسدود کردن دفاع.	۹	
بررسی دفاع نشخوار ذهنی و دلیل تراشی. مداخله های مؤثر به ترتیب: روشن کردن، درخواست پاسخ قطعی، تردید در دفاع، چالش با دفاع، چالش، مسدود کردن دفاع دفاع های عقلی سازی و کلی گویی و تعیین دادن. مداخله مؤثر: روشن سازی، سد کردن، چالش و مشخص کردن، چالش با دفاع	۱۰	
تاکتیک های منحرف سازی و فراموش کردن. مداخله مؤثر: روشن کردن، تردید در دفاع و چالش با دفاع	۱۱	
انکار و تکذیب کردن. مداخله مؤثر: روشن کردن، تردید در دفاع و چالش با دفاع بیرونی سازی و ابهام. مداخله مؤثر: روشن کردن، چالش با دفاع	۱۲	
طفره رفتن، تردید وسوسی. مداخله مؤثر: روشن کردن، چالش با دفاع بدنبال سازی و عمل کردن به عنوان دفاعی بر ضد احساسات. مداخله مؤثر: روشن سازی.	۱۳	
سرکشی، نافرمانی، مقدمه چینی و گریه کردن و استفاده از دفاع های واپس رونده. مداخله مؤثر: رویارویی، چالش و درگیری مستقیم، روشن سازی		
مرحله چهارم:	۱۴	علاوه بر روز مقاومت انتقالی
مقاومت انتقالی		درگیری مستقیم با مقاومت انتقالی بر اساس مداخلات فنی

<p>- ادامه فشار و چالش تا بروز علایمی مبنی بر نزدیک شدن به احساسات و تکانه ها</p> <p>- تمرکز به جای دفاع بر لمس و تجربه مستقیم احساسات</p> <p>- اعلام احساس خود به درمانگر و توصیف آن</p>	<p>۱۵</p> <p>مرحله پنجم: تجربه</p>
<p>صحت کردن به جای لمس کردن احساسات، علایم غیر کلامی. تبعیت - افعال.</p> <p>مدخله موثر: روشن کردن تردید در دفاع، چالش با دفاع، روشن کردن، چالش</p>	<p>۱۶</p> <p>احساسات انتقالی</p>
<p>- به تجربه درآمدن احساس با تمام مولفه های شناختی / فیزیولوژیکی / حرکتی</p> <p>- تقویت شدن اتحاد درمانی</p>	<p>۱۷</p>
<p>- برقراری ارتباط و تحلیل شباهت ها بین الگوی ارتباط بیمار در انتقال با دیگر روابط وی در زندگی کنونی و گذشته اش</p>	<p>۱۸</p> <p>مرحله ششم: تحلیل انتقال</p>
<p>- تحلیل مواد افشاء شده با دو مثلث تعارض و شخص</p> <p>- کاوش در زندگی خانوادگی</p> <p>- پویشی ترا ساختن پرسش ها و روشن کردن ساخت تعارض هسته ای بیمار تحکیم دستاوردها، برنامه پیگیری و به خصوص زمان انجام پس آزمون و ضمن تشکر از بیماران، پایان جلسات اعلام شد.</p>	<p>۱۹</p> <p>مرحله هفتم: کاوش پویشی در ناهشیار</p> <p>۲۰</p>

یافته ها

بررسی آماری متغیر جمعیت شناختی نشان داد که اکثر بیماران در سطح سنی ۴۰-۳۱ سال، (۴۰٪) قرار داشتند، اکثراً مجرد (۴۷٪) و در سطح تحصیلی دیپلم و لیسانس (۴۳٪) بودند. شاخص های توصیفی (میانگین و انحراف معیار) نمرات وسوسات به تفکیک گروه ها در جدول ۲ آمده است.

جدول ۲. شاخص های آماری مرتبط با نمرات وسوسات فکری عملی

گروه	مرحله	شاخص های گرایش مرکزی										
		نماینده	میانگین	تغییرات	دامنه	واریانس	انحراف معیار	خطای معیار	ضریب کجی	توزیع	شاخص های پراکندگی	شاخص های
ISTDP	پیش آزمون	۲۰	۲۱	۲۱/۸۰	۷	۴/۶۰	۲/۱۴	۰/۵۵	۰/۴۹	۰/۶۴	ضریب کشیدگی	شاخص های توسعه
	پس آزمون	۱۶	۱۵	۱۵/۴۶	۷	۴/۱۲	۲/۰۳	۰/۵۲	۰/۶۱	۰/۱۰	ضریب کجی	شاخص های توسعه
	پیگیری	۱۵	۱۵	۱۵/۰۶	۸	۴/۴۹	۲/۱۲	۰/۵۴	۰/۸۳	۰/۷۳	ضریب کجی	شاخص های توسعه
	پیش آزمون	۲۱	۲۱	۲۱/۶۰	۷	۴/۸۲	۲/۱۹	۰/۵۶	۰/۰۷	-۱/۰۱	ضریب کجی	شاخص های توسعه
	پس آزمون	۲۰	۲۲	۲۲/۰۶	۷	۴/۲۱	۲/۰۵	۰/۵۲	۰/۴۱	-۰/۷۳	ضریب کجی	شاخص های توسعه
	پیگیری	۲۰	۲۲	۲۲/۰۶	۷	۴/۲۱	۲/۰۵	۰/۵۲	۰/۴۱	-۰/۷۳	ضریب کجی	شاخص های توسعه

در جدول ۲. میانگین و انحراف استاندارد نمرات وسوسات در پیش آزمون در گروه آزمایش به ترتیب ۲۱/۸ و ۲/۱۴ و در گروه کنترل به ترتیب ۲۱/۶۰ و ۲/۱۹ است. همچنین میانگین و انحراف استاندارد نمرات وسوسات در پس آزمون در گروه آزمایش به ترتیب ۱۵/۴۶ و ۲/۰۳ و در گروه کنترل به ترتیب ۲۲/۰۶ و ۲/۰۵ است.

با توجه به مقایسه نمرات میانگین و انحراف استاندارد عامل وسوس در هردو گروه، نشان می دهد که روش رواندرمانی پویشی فشرده کوتاه مدت بر نشانه های اختلال وسوس افسوس فکری - عملی موثر بوده است.

جدول ۳. نتایج آزمون لون جهت بررسی پیش فرض برابری واریانس ها

متغیرها	F	df ₁	df ₂	سطح معنی داری
پیش آزمون وسوس	۰/۰۱۸	۱	۲۸	۰/۸۹
پس آزمون وسوس	۰/۰۱۲	۱	۲۸	۰/۹۱
پیگیری	۰/۰۷۵	۱	۲۸	۰/۷۸

با توجه به گزارش جدول ۳. در مورد آزمون لون، برای گروه آزمایش، کنترل و پیگیری، معنادار نیست زیرا سطح معناداری بیشتر از ۰/۰۵ است بنابراین فرض برابری واریانس ها برقرار است.

جدول ۴. نتایج آزمون تحلیل واریانس آمیخته برای نمره بازبینی در اختلال وسوس افسوس فکری عملی

خطا	منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	میزان	شدت اثر	F	سطح معنی داری
زمان		۱۰/۴۱۷	۱	۱۰/۴۱۷		۰/۶۷	<۰/۰۰۱	۵۷/۵۶
اثر تعاملی زمان		۱۶/۰۱	۱	۱۶/۰۱		۰/۷۶	<۰/۰۰۱	۸۸/۵۱
* بین گروهی		۵/۰۶	۲۸	۰/۱۸				

با توجه به جدول ۴. و با تأکید بر مقادیر F محاسبه شده، مطرح می شود که نمرات پیگیری نشانه بازبینی در سطح $\alpha=0/05$ با توجه به تاثیر درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت با شدت اثر ۰/۶۷ معنادار بوده است. به عبارت دیگر تفاوت بین گروه ها در نمرات نشانه بازبینی در دو گروه آزمایش و کنترل تفاوت معناداری دارد که با توجه به اندازه اثر ۰/۶۷ اندازه اثر بزرگی محسوب می شود، بنابراین با توجه به این جدول می توان اشاره کرد که درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت در سطح مطلوبی بعد از سپری شدن عامل زمان توانسته است نشانه بازبینی در اختلال وسوس افسوس فکری عملی را کاهش دهد.

جدول ۵. نتایج آزمون تحلیل واریانس آمیخته برای نمره شستن در اختلال وسوس افسوس فکری عملی

خطا	منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	میزان	شدت اثر	F	سطح معنی داری
زمان		۹/۶۰	۱	۹/۶۰		۰/۶۰	<۰/۰۰۱	۴۲/۴۴
اثر تعاملی زمان		۱۳/۰۶	۱	۱۳/۰۶		۰/۵۸	<۰/۰۰۱	۵۷/۷۶
* بین گروهی		۶/۳۳	۲۸	۰/۲۲				

با توجه به جدول ۵. و با تأکید بر مقادیر F محاسبه شده، مطرح می شود که نمرات پیگیری نشانه شستن در سطح $\alpha=0/05$ با توجه به تاثیر درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت با شدت اثر ۰/۶۰ معنادار بوده است. به عبارت دیگر تفاوت بین گروه ها در نمرات نشانه شستن در دو گروه آزمایش و کنترل تفاوت معناداری دارد که با توجه به اندازه اثر ۰/۶۰ اندازه اثر بزرگی محسوب می شود، بنابراین با توجه به این جدول می توان اشاره کرد که درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت در سطح مطلوبی بعد از سپری شدن عامل زمان توانسته است نشانه شستن در اختلال وسوس افسوس فکری عملی را کاهش دهد.

بحث و نتیجه گیری

در پژوهش حاضر به بررسی اثربخشی درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت بر نشانه‌های اختلال وسوسات فکری-عملی در زنان مبتلا که به مرکز مشاوره و روانشناسی وفور تهران مراجعه کرده بودند پرداختیم. با جمع‌آوری داده‌ها و تحلیل نتایج، سعی در ارائه یک تصویر جامع و دقیق از این روش درمانی خواهیم داشت تا به پزشکان، روانشناسان بالینی، روانکاران، رواندرمانگران، دانشجویان روانشناسی و استاید محترم رشته روانشناسی و مراکز مشاوره و روان‌درمانی که خدمات حرفه‌ای در راستای سلامت بهداشت روان ارائه می‌دهند و همچنین، افراد مبتلا به این اختلال اطلاعات مفیدی ارائه گردد. در بررسی سوال پژوهش که مداخله روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه مدت (ISTDP) بر کاهش نشانه‌های اختلال وسوسات فکری-عملی تاثیرگذار است؟ یافته‌های پژوهش نشان داد درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت بر کاهش بازبینی کردن زنان مبتلا به اختلال وسوسات فکری موثر است. نتایج آزمون تحلیل واریانس آمیخته برای نمره بازبینی در اختلال وسوسات فکری عملی نشان داد که بین گروه‌ها در نمرات نشانه بازبینی در دو گروه آزمایش و کنترل، تفاوت معناداری وجود دارد و درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت در سطح مطلوبی بعد از سپری شدن عامل زمان توانسته است نشانه بازبینی در اختلال وسوسات فکری عملی را کاهش دهد. درنتیجه فرض صفر رد و فرضیه اصلی پژوهش که درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت می‌تواند بر کاهش بازبینی کردن زنان مبتلا به اختلال وسوسات فکری تاثیرگذار باشد، تائید می‌شود. در مقایسه نتیجه این فرضیه، از پژوهش‌هایی که مشابه با این پژوهش در زمینه تاثیر ISTDP بر نشانه‌های اختلال وسوسات فکری عملی بودند، استفاده شد که این یافته با پژوهش‌های، روکو^۱ و همکاران (۲۰۲۱)، آردما^۲ و همکاران (۲۰۱۹)، فردکین^۳ و همکاران (۲۰۱۸)، رنجبر سودجانی و همکاران (۱۳۹۵) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که، اختلال وسوسات فکری جبری یک اختلال عصبی‌شناختی است که بازبینی و بازداری و انعطاف ناپذیری را شامل می‌شود. بازبینی یکی از نشانه‌ها و علائم اختلال وسوسات فکری و عملی است و به معنای تجربه دوباره از وسوسات‌ها و رفتارهای مرتبط با آن و یا احساس نگرانی و استرس مرتبط با آنها است، حتی بعد از انجام درمان‌های مختلف، این ممکن است برای افراد مبتلا به اختلال وسوسات فکری و عملی نامیدکننده باشد، زیرا احساس می‌کنند که مشکلاتشان دوباره بروز می‌کند یا درمان ناکام می‌ماند. بازبینی در این اختلال با ترس از اینکه ممکن است چه اتفاقی بیفتد همراه است، سازه‌ای که از لحظه نظری و تجربی مربوط به افکار و انگیزه‌های ناخواسته در OCD (یعنی وسوسات‌های نفرت‌انگیز) است و بررسی‌ها نشان داد که تغییرات در ادراک از این ترس ممکن است مکانیسمی باشد که از طریق آن علائم OCD از طریق درمان بهبود می‌یابد. بر اساس این یافته، در درمان روانپویشی از طریق مداخلات فشرده و کوتاه مدت، افراد توانستند به سرعت به تغییر و بهبود دست یابند و نگرش‌های منفی و بازبینی کردن را کاهش دهند. تأثیر این نوع درمان در کاهش نشانه‌های بازبینی مجدد در اختلال وسوسات فکری عملی، به چندین عامل مرتبط بود، از جمله؛ توجه به مواجهه با وسوسات‌ها، تغییر در نگرش‌ها و باورها، توسعه مهارت‌های مقابله و پایداری پس از اتمام درمان. همچنین، نتایج پژوهش‌های دیگر نیز حاکی از این هستند که درمان ISTDP در بیماران مبتلا به اختلالات اضطرابی به طور قابل توجهی در تمام شاخص‌های نتیجه‌گیری، از جمله ارزیابی جهانی عملکرد، فهرست علائم و فهرست مشکلات بین فردی، در پایان درمان و در پیگیری شش و دوازده ماهه تاثیر دارد و بیماران کاهش نشانه علائم دارند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که ISTDP می‌تواند یک گزینه موثر واقعی برای مداخله در اختلال وسوسات فکری و کاهش نشانه بازبینی کردن باشد، و این ممکن است بهبود قابل توجهی در کیفیت زندگی افراد مبتلا به این اختلال داشته باشد. در پژوهش احمدی، وطن‌خواه، کاظمی‌رضایی و محمدی (۱۴۰۰)، با عنوان اثربخشی روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه مدت در علائم اضطراب، افسردگی، استرس پس از سانحه و احساس گناه در افراد داغدیده ناشی از بیماری کووید، به بررسی اثربخشی روان‌درمانی پویشی فشرده کوتاه مدت در علائم اضطراب، افسردگی، استرس پس از سانحه و افراد داغدیده پرداختند.

¹ Rocco

² Aardema

³ Fradkin

نتایج پژوهش آنها نشان داد که درمان پویشی فشرده کوتاه مدت به شیوه گروهی، راهبردی مؤثر در بهبود علائم اضطراب، افسردگی، استرس پس از سانجه و احساس گناه در افراد داغدیده ناشی از بیماری کووید ۱۹ بود و می‌توان از آن به عنوان روش درمانی مؤثر بهره برد. همچنین شواهد نشان داده است که درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت بر کاهش شستن زنان مبتلا به اختلال وسوس فکری عملی موثر است. نتایج آزمون تحلیل واریانس آمیخته برای نمره شستن در اختلال وسوس فکری عملی نشان می‌دهد که درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت در سطح مطلوبی بعد از سپری شدن عامل زمان توانسته است نشانه شستن در اختلال وسوس فکری عملی را کاهش دهد. درنتیجه فرض صفر رد و فرضیه اصلی پژوهش که درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت می‌تواند بر کاهش شستن زنان مبتلا به اختلال وسوس فکری تأثیرگذار باشد، تائید می‌شود. نتیجه این فرضیه، با پژوهش‌هایی که مشابه با این پژوهش در زمینه تاثیر ISTDP¹ بر نشانه‌های اختلال وسوس فکری عملی بودند، مقایسه شد و این یافته با پژوهش‌هایی، بکر و همکاران (۲۰۱۹)، آردا و همکاران (۲۰۱۹)، اینک^۱ و همکاران (۲۰۱۹)، جمالی (۱۳۹۹) همسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که این روش درمانی از تکنیک‌های مختلفی استفاده می‌کند که به فرد کمک می‌کند تا با وسوسات‌های خود مواجه شده و مهارت‌های مقابله‌اش را تقویت کند، که این موارد ممکن است منجر به کاهش شدت وسوس و نیاز به شستن مکرر در زنان مبتلا شود. این یافته بیانگر این است که زنان مبتلا به اختلال وسوس فکری عملی که درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت را دریافت کردند، بهبود قابل ملاحظه‌ای در کاهش فراوانی شستن‌های مکرر داشتند و پس از درمان توانایی بهبود یافته در مدیریت وسوس خود را تجربه کردند و نیاز به انجام فعالیت‌های مکرر نظیر شستن دست‌ها را کاهش دادند. این پژوهش با محدودیت‌هایی مواجه بود از جمله انتخاب نمونه، زیرا نمونه‌گیری از یک مجموعه محدود از زنان مبتلا به اختلال وسوس فکری عملی انجام شد که می‌تواند تعیین‌پذیری نتایج را محدود کند. همچنین استفاده از پرسشنامه برای اندازه‌گیری علائم اختلال وسوس فکری عملی ممکن است تا حدی بر دقت و اعتبار نتایج تأثیرگذار باشد. با توجه به محدودیت‌های پژوهشی به پژوهشگران بعدی پیشنهاد می‌گردد با پژوهش‌های بیشتر و گسترش دامنه شرکت‌کنندگان از نظر جنسیت، سن، میزان شدت علائم و غیره تعیین‌پذیری و قابلیت اعتماد نتایج را افزایش دهن. انجام مطالعات مقایسه‌ای که درمان روانپویشی را با دیگر روش‌های درمانی، مانند روش‌های دارویی یا روش‌های رفتاری، مقایسه می‌کند، می‌تواند اطلاعات مفیدی درباره اثریبخشی این روش در مقایسه با روش‌های دیگر فراهم کند. همچنین بررسی اثریبخشی ترکیب این روش‌های درمانی مانند دارو درمانی یا درمان شناختی-رفتاری، می‌تواند بیشترهای ارزشمندی را در مورد مؤثرترین استراتژی‌های درمانی برای این جمعیت ارائه دهد. ارزیابی عوامل مداخله‌ای مانند مهارت‌های مقابله با استرس، حمایت اجتماعی و سایر عوامل روان‌شناختی که ممکن است تأثیری بر اثریبخشی درمان داشته باشند، می‌تواند به تفهیم بهتر فرآیند درمان و عوامل مؤثر در آن کمک کند. مطالعه تأثیرات جنسیتی بر اثریبخشی درمان روانپویشی فشرده کوتاه مدت بر کاهش علائم وسوس فکری عملی می‌تواند به ما کمک کند تا تفاوت‌هایی که ممکن است بین زنان و مردان در پاسخ به این درمان وجود دارد را درک کنیم.

سپاسگزاری

از مرکز مشاوره و روانشناسی وفور شهر تهران و شرکت کنندگانی که ما را در انجام پژوهش حاضر یاری نموده و همکاری لازم را داشتند صمیمانه قادردان و سپاسگزاریم.

تعارض منافع

نویسنده این مقاله کسب منافع مثل دریافت وجه یا به دست آوردن سهم در هر سازمانی در قبال نوشتمن این مقاله را انکار کرده و در مراجع قانونی پاسخگو می‌باشد.

¹ Eenink

منابع

احمدی، ف.، وطن خواه امجد، ف.، کاظمی رضایی، س.ع.، محمدی، س. (۱۴۰۰). اثربخشی روان درمانی پویشی فشرده کوتاه مدت در علائم اضطراب، افسردگی، استرس پس از سانجه و احساس گناه در افراد داغدیده ناشی از بیماری کروید ۱۹. فصلنامه مدیریت پرستاری، ۱۰(۳)، ۷۱-۸۱. URL: <http://ijnv.ir/article-1-837-fa.html>

بخشی بجستانی، ع.، شهابی زاده، ف.، وزیری، ش. و لطفی کاشانی، ف. (۱۴۰۰). اثربخشی درمان روان پویشی کوتاه مدت بر کاهش پریشانی روان شناختی و عالیم روانی بیماران مبتلا به اختلال عملکرد گوارشی با تیپ شخصیت D. مجله علوم پزشکی خراسان شمالی، ۱۳(۴)، ۱۱-۱۶.

URL: <http://dx.doi.org/10.52547/nkums.13.4.1>

جمالی، س. (۱۳۹۹). بررسی اثربخشی روان درمانی پویشی فشرده کوتاه مدت بر نشانه‌های وسواس، ترس از احساس گناه، پرخاشگری نهفته و خود-ترس آور بیماران زن مبتلا به وسواس آلودگی. (پایان‌نامه دکترا، رشته روانشناسی). دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز.

URL: <http://jhpm.ir/article-1-1256-en.html>

رنجبورد جانی، ی.، شریفی، ک.، سیاح، س. و ملک‌محمدی گله، ز. (۱۳۹۶). اثربخشی روان درمانی پویشی کوتاه مدت فشرده (ISDTP) بر اصلاح باورهای غیرمنطقی و کاهش اجتناب شناختی زوجین مبتلا به اختلال وسواس فکری-عملی. پژوهش‌های مشاوره، ۶(۱۶)، ۱۶۹-۱۴۰.

URL: <http://irancounseling.ir/journal/article-1-364-fa.html>

معظمی، ب.، منیرپور، ن.، میرزا حسینی، ح. (۱۴۰۰). اثربخشی روان درمانی پویشی فشرده و کوتاه مدت بر کاهش علائم و مکانیسم‌های دفاعی اختلالات شخصیت وسواسی-جبری و اجتنابی. مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ۶۴(۱)، ۲۴۸۲-۲۴۹۵.

URL: https://mjms.mums.ac.ir/article_18145.html

Aardema, F., Wong, S. F., Audet, J. S., Melli, G., & Baraby, L. P. (2019). Reduced fear of self is associated with improvement in concerns related to repugnant obsessions in obsessive-compulsive disorder. *British Journal of Clinical Psychology*, 58(3):327-341. URL: <https://doi.org/10.1111/bjcp.12214>

Abbass, A., & Katzman, J. W. (2013). The cost-effectiveness of intensive short-term dynamic psychotherapy. *Psychiatric Annals*, 43(11), 496-501. URL: <https://doi.org/10.3928/00485713-20131105-04>

Becker, J. P., Paixão, R., Silva, S., Quartilho, M. J., & Custódio, E. M. (2019). Dynamic psychotherapy: the therapeutic process in the treatment of obsessive-compulsive disorder. *Behavioral Sciences*, 9(12), 141 URL: <https://doi.org/10.3390/bs9120141>

Davanloo, H. (1995). *Unlocking the unconscious: Selected papers of Habib Davanloo, MD*. Wiley URL: http://www.amazon.de/Unlocking-Unconscious-Selected-Papers-Davanloo/dp/0471956112/ref=ntt_at_ep_dpt_2

- Eenink, S. M., Kampman, M., Hendriks, L., & Hendriks, G. J. (2019). Intensive, short-term treatment for adolescents with persevering obsessive-compulsive disorder: three case-reports. *Tijdschrift Voor Psychiatrie*, 61(12), 884-890. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31907903/>
- Fatfouta, R., & Merkl, A. (2014). Associations between obsessive-compulsive symptoms, revenge, and the perception of interpersonal transgressions. *Psychiatry research*, 219(2), 316-321 . URL: <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2014.05.038>
- Fradkin, I., Strauss, A. Y., Pereg, M., & Huppert, J. D. (2018). Rigidly applied rules? Revisiting inflexibility in obsessive compulsive disorder using multilevel meta-analysis. *Clinical Psychological Science*, 6(4), 481-505. URL: <https://psycnet.apa.org/doi/10.1177/2167702618756069>
- Heinzel, S., Tominschek, I., & Schiepek, G. (2014). Dynamic patterns in psychotherapy-discontinuous changes and critical instabilities during the treatment of obsessive compulsive disorder. *Nonlinear dynamics, psychology, and life sciences*, 18(2), 155-176. URL: <https://psycnet.apa.org/record/2014-14788-003>
- Hodgson, R. J., & Rachman, S. (1977). Obsessionalcompulsive complains. *Behaviour Research and Therapy*, 15, 389-395 URL: [https://psycnet.apa.org/doi/10.1016/0005-7967\(77\)90042-0](https://psycnet.apa.org/doi/10.1016/0005-7967(77)90042-0)
- Leichsenring, F., & Steinert, C. (2017). Short-term psychodynamic therapy for obsessive-compulsive disorder: A manual-guided approach to treating the “inhibited rebel”. *Bulletin of the Menninger Clinic*, 81(4), 341-389 . URL: https://doi.org/10.1521/bumc_2017_81_07
- Rachman, S.J., Hodgson, R.J. (1980). *Obsessions and compulsions*. Englewood Cliffs, NJ: Prentic-Hall. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-0-387-29681-4_19
- Rocco, D., Calvo, V., Agrosì, V., Bergami, F., Busetto, L. M., Marin, S., ... & Abbass, A. (2021). Intensive short-term dynamic psychotherapy provided by novice psychotherapists: effects on symptomatology and psychological structure in patients with anxiety disorders. *Research in Psychotherapy: Psychopathology, Process, and Outcome*, 24(1). URL: <https://doi.org/10.4081%2Frippo.2021.503>
- Solbakken, O. A., & Abbass, A. (2016). Symptom-and personality disorder changes in intensive short-term dynamic residential treatment for treatment-resistant anxiety and depressive disorders. *Acta neuropsychiatrica*, 28(5), 257-271 URL: <https://doi.org/10.1017/neu.2016.5>
- Thoma, N. C., & Abbass, A. (2022). Intensive short-term dynamic psychotherapy (ISTDP) offers unique procedures for acceptance of emotion and may contribute to the process-based therapy movement. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 25, 106-114. URL: <https://psycnet.apa.org/doi/10.1016/j.jcbs.2022.07.003>
- Żerdziński, M., Burdzik, M., Żmuda, R., Witkowska-Berek, A., Dębski, P., Flajszok-Macierzyńska, N., Piegza, M., John-Ziaja, H., & Gorczyca, P. (2022). Sense of happiness and other aspects of quality of life in patients with obsessive-compulsive disorder. *Frontiers in Psychiatry*, 13, 1077337 . URL: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1077337>